

LA TRIBUNA

Tenim uns comptes públics sanejats?

El Govern comença a pagar els interessos del deute públic amb més deute públic

JAUME

BARTUMEU
CASSANY

Excap de Govern

A la pàgina 6 de l'edició del dimecres 3 d'abril del Diari llegíem el titular que el Govern només havia executat el 47% de les inversions pressupostades, el que li permetia presentar una execució pressupostària del 2023 amb uns 23 milions de superàvit.

L'endemà, 4 d'abril, l'editorial del Diari ens recordava que, al capdavant, el Govern, per evitar els números vermells, s'havia aixoplugat en un baix nivell (47%) d'execució de la inversió pressupostada.

La presentació que va fer el ministre de Finances el dia 2 d'abril és una nova aportació de la comunicació cloroform de DA, però no pot amagar la preocupació pública per la problemàtica del deute andorrà. Engagar la comunicació cloroform presentant amb gran desplegament mediàtic un hipotètic superàvit de 23 milions d'euros no pot dissimular l'enorme pou de 1.273 milions d'endeutament del país.

Estem vivint una situació en la qual el Govern se sent legitimat per disposar de les rendes i patrimonis privats com si no hi hagués propietat privada, sinó tot just un dret d'usdefruit.

Més clarament, en la pràctica, i escoltada la compareixença del Govern del dijous 4 d'abril, com que tot li pertany, el Govern decideix en cada moment quant ens deixa i quant ens pren. La veritat constitucional és exactament la contrària: la societat és la mestressa de tot i, a través dels seus representants, decideix quina part cedeix al Govern perquè financin les seves activitats i orienti la política econòmica del país.

L'actual Govern no té vocació per administrar. Per això no és capaç de quadrar els comptes públics sense acudir al maquillatge d'una fictícia

reducció del dèficit públic de l'exercici del 2023 pel fet que ha retallat en un 53% la inversió real prevista.

Tot i que sortosament els recursos públics continuen creixent, l'espasa de Dàmocles del deute públic també continua augmentant.

El Govern comença a pagar els interessos del deute públic amb més deute públic. Una conducta financera que portaria una família a la ruïna i una empresa a la fallida.

Algú té algun dubte que, en el cas del Govern, també és una forma d'actuar que tindrà un final infeliç?

Avui el deute públic està renegegut, a 31 de desembre del 2023, en mil dos-cents setanta-tres milions d'euros (1.273.666,273)

És urgent redreçar la situació. Una vegada s'ha superat la pandèmia, el compromís amb l'estabilitat pressupostària ha de ser contundent, assentat en una sèrie de principis clars i senzills que contribueixin que els ciutadans ho identifiquin amb una pauta natural de comportament que s'exigeix al bon gestor públic i a la seva coherència en l'acció de govern.

I per això resulta clau l'execució d'un pla de reducció del deute públic, a través de les perspectives d'ingressos i de despeses amb un límit a l'endeutament de l'Estat que garanteixi així un camí factible de reducció del deute públic.

La font prioritària de l'estalvi ha de venir per la reducció de la despesa pública de funcionament, tot el contrari del que ha fet el Govern, que ha augmentat en un 12% les despeses de personal.

En el quadern "Deute públic, recopiació pública", que el Centre d'Estudis i Recerca Socialdemòcrata va publicar el setembre del 2022, assenyalàvem que la situació del deute públic d'Andorra serà difícilment sostenible si no es canvia la política financera.

A partir d'aquesta constatació és una irresponsabilitat de continuar en la posició d'estruc. Reconeguem que redreçar les nostres finances públiques és recuperar la llibertat i la sobirania d'Andorra i treballar per establir un pla d'estalvi en la despesa pública no prioritària, sabent que s'ha de reforçar la despesa en seguretat, educació i sanitat.

No nego pas que sigui legítim, ho és, que un país s'endeuti per preparar el futur: inversions en infraestructures, en la recerca o en la transició ecològica. Però quan un país s'endeuta per finançar el funcionament ordinari de l'Estat o per buscar—comprar—una pau social, el deute esdevé un fardell que es carregarà a les espatlles dels nostres fills.

Aquestes consideracions em fan afirmar que és necessari començar a reduir el dèficit estructural. És a dir, hem de posar damunt la taula de treball les despeses indefugibles que l'Estat andorrà ha de pagar, amb crisi o sense, com la nòmina

dels funcionaris i les pensions dels jubilats, la sanitat i el servei del deute.

No es tracta, no ho proposo pas, de reduir el dèficit de cop, ni potser de començar a reduir-lo l'any vinent, però sí que cal començar a elaborar un pla d'amortització a deu anys del deute acumulat, com ho han fet altres països.

Es tracta d'anar reduint-lo, pel cap baix, en mig punt anyal a partir del proper exercici pressupostari.

Les principals institucions financeres internacionals (FMI, Banc Mundial, Banc Central Europeu) porten més d'un any fent repetides crides als governs per avançar en el disseny de polítiques econòmiques orientades a encarar els obstacles estructurals al creixement a mitjà termini. Amb l'objectiu de reduir l'excés d'endeutament públic, davant les ineludibles i creixents necessitats de despesa futura associades a l'envelliment de la població, la transició energètica i el pagament dels interessos del deute públic.

La nostra democràcia està trasbalsada.

Lluny de promoure una societat més justa, uns comptes públics més sanejats i una economia amb més capacitat de creació de llocs de treball, anem en direcció contrària.

En la Roma antiga, fonament del nostre sistema jurídic actual, el jurista Ulpià va definir la justícia com "donar a cadascú el que li pertoca". En l'Andorra d'avui ens trobem en la situació inversa: el Govern pren a uns el que els pertany per donar a uns altres el que considera oportú.

No és just ni tampoc, com comprovarem més aviat o més tard, sostenible.

Només es generarà confiança si s'aporta credibilitat als objectius de política econòmica i es demostra que la despesa pública està controlada i subjecta a uns criteris d'interès general.

Una confiança que és necessària per assegurar un creixement econòmic sostenible en el temps, creant feina i millorant el nivell del benestar.

NOMÉS ES GENERARÀ
CONFIANÇA SI S'APORTA
CREDIBILITAT